

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 17.08.1978, sp. zn. 7 Tz 56/78, ECLI:CZ:NS:1978:7.TZ.56.1978.1

Číslo: 8/1979

Právní věta: Konanie vodiča motorového vozidla, ktorý neurobí opatrenie na odstránenie väčšieho množstva oleja vytečeného na vozovku z jeho motorového vozidla ani neupozorní vhodným spôsobom na nebezpečenstvo ostatných účastníkov cestnej premávky, v dôsledku čoho niekoľko motorových vozidiel dostane šmyk a bezprostredne je ohrozený život a zdravie viacerých ľudí, ako aj majetok, pričom jedna osoba zahynie, treba posúdiť ako trestný čin všeobecného ohrozenia podľa § 180 odst. 1, 2 písm. b), odst. 3 písm. b) Tr. zák., a nie iba ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 odst. 1, 2 Tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 17.08.1978

Spisová značka: 7 Tz 56/78

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Obecné ohrožení, Ublížení na zdraví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 180 odst. 1

§ 180 odst. 2 písm. b

§ 180 odst. 3 písm. b

§ 224 odst. 1

§ 224 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v neprospech obvineného J. K., Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu v Topolčanoch z 8. novembra 1977 sp. zn. 2 T 285/77 a vec vrátil okresnému prokurátorovi v Topolčanoch, aby ju znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný súd v Topolčanoch rozsudkom z 8. novembra 1977 sp. zn. 2 T 285/77 uznal obvineného J. K. za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 odst. 1, 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 13. júla 1976 asi o 14.30 hod., keď mu na križovatke ciest Bánovce nad Bebravou - Prievidza - Biskupice - Topolčany vytiekol olej z olejového zariadenia na hydraulickej ruke nákladného motorového vozidla PRAGA V3S, štátnej poznávacej značky NR 40-41, neurobil opatrenie

na jeho odstránenie, v dôsledku čoho za nim idúci motocyklista J. M. na klzkej vozovke havaroval a utrpel smrteľné zranenie.

Uložil mu za to podľa § 224 odst. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere desať mesiacov, ktorého výkon podmienene odložil podľa § 58 odst. 1 písm. b) a § 59 odst. 1 Tr. zák., pri prijatí spoločenskej záruky Montážneho závodu spojov – stredisko Topolčany, na skúšobný čas troch rokov.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26. januára 1978.

Proti tomuto rozsudku podal generálny prokurátor SSR v lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného. Uvádza v nej, že po vytečení oleja na vozovku obvinený nevykonal nijaké opatrenia na jeho odstránenie napriek tomu, že ho spolupracovníci na to upozornili. V dôsledku toho sa niekoľko vozidiel na takto znečistenej vozovke dostalo do šmyku, čím vystavil všetkých účastníkov cestnej premávky prechádzajúcich týmto úsekom nebezpečenstvu havárie. Jeho konanie sa preto malo kvalifikovať ako trestný čin všeobecného ohrozenia podľa § 180 odst. 1, 2 písm. b), odst. 3 písm. b) Tr. zák. Okresný súd nedocenil ani vysoký stupeň spoločenskej nebezpečnosti jeho konania, najmä ohrozenie bezpečnosti veľkého počtu osôb a značný stupeň jeho ľahostajnosti k hroziacemu následku. Obvinený nerešpektoval návrhy svojich spolupracovníkov M., B. a B. ml., ktorí mu ponúkli pomoc pri odstránení oleja z vozovky. Niet preto záruky, žeby kolektív, v ktorom pracuje, zabezpečil jeho prevýchovu. Preto navrhol Najvyššiemu súdu SSR, aby vyslovil, že bol porušený zákon, toto rozhodnutie zrušil a prikázal okresnému prokurátorovi v Topolčanoch vec znova prejednať a rozhodnúť.

Najvyšší súd SSR preskúmal podľa § 267 odst. 1 Tr. por. na podklade tejto sťažnosti správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť pre porušenie zákona je odôvodnená.

Vypočutím svedkov M. M. i J. B. a z čiastočného priznania obvineného sa zistilo, že po zastavení nákladného motorového vozidla za križovatkou ciest Bánovce nad Bebravou – Prievidza – Biskupice – Topolčany, videli na vozovke vytečený olej pochádzajúci z ich vozidla. Olej chcel z cesty odstrániť M. M., ale neurobil to preto, že obvinený na príkaz vedúceho skupiny E. B., že zmešká vlak, nasadol do vozidla a odišiel preč. Obvinený vedel, že hydraulické zariadenie na vozidle je pokazené. Presvedčil sa o tom pred kritickou dobou, keď zistil, že z hydraulickej ruky vyteká olej. Túto skutočnosť oznámil aj J. B. po zastavení motorového vozidla a jeho čiastočnej prehliadke, keď bol sám svedkom toho, že na olejom znečistenej vozovke osobné motorové vozidlo Škoda 100 neznámej štátnej poznávacej značky dostalo šmyk, a keby nebol odskočil, mohlo naraziť do neho ako aj do ďalších tam stojacich občanov J. B. a M. M.

Vodič autobusu ČSAD J. Š. potvrdil, že olejom znečistená vozovka všeobecne ohrozovala bezpečnosť cestnej premávky. Videl, ako motocyklista J. M. dostal šmyk na tomto mieste a havaroval. Skutočnosť, že i autobus dostal šmyk, potvrdili aj svedkovia J. S. a A. M. Títo svedkovia súčasne potvrdili, že vozovka bola klzká od pohonných hmôt, čo zapríčinilo šmyk motocyklistu aj autobusu. Svedkovia J. M., J. L., Š. D. a J. B. ml. potvrdili, že vozovka bola poliata olejom a svedkovia M. M., J. B. a J. B. ml. potvrdili, že tento olej vytekal z olejového zariadenia na hydraulickej ruke nákladného vozidla, ktoré viedol obvinený, o čom sa sám presvedčil.

Znalecký posudok Federálneho ministerstva vnútra potvrdil, že asfalt z miesta nehody obsahoval rafinovaný minerálny olej s antioxidantnou prísadou, ktorý má rovnaké analytické vlastnosti ako hydraulické oleje typu OT-H, aké používal obvinený pri výkone hydraulickej ruky HR 1102.

Z posudku znalca z odboru strojárstva L. H. sa zistilo, že k prasknutiu tlakovej hadice olejového čerpadla hydraulickej ruky došlo preto, lebo obvinený prichádzal do križovatky so zapnutým

olejovým čerpadlom, čo ani sám nepopieral.

Z výsledkov vyšetrovacieho pokusu i z plánu miesta nehody vyplýva, že v kritickom mieste bola vozovka znečistená olejom v dĺžke 57 metrov a v šírke 6 metrov.

Vyhodnotením vykonaných dôkazov Okresný súd v Topolčanoch dospel k správne skutkovému záveru, že obvinený J. K. ako vodič nákladného vozidla, keď zistil, že na križovatke ciest Bánovce nad Bebravou - Prievidza - Biskupice - Topolčany mu z olejového zariadenia hydraulického ruky vyteklo na vozovku veľké množstvo oleja, nevykonal žiadne opatrenie na jeho odstránenie, a to napriek výslovnému upozorneniu zo strany jeho spolupracovníkov M. M. a J. B. i napriek tomu, že sa osobne presvedčil, že vozidlo Škoda 100 dostalo na olej znečistenej vozovke šmyk. Tým sa stalo, že motocyklista J. M. pri predbíhaní autobusu ČSAD dostal šmyk, narazil do autobusu a smrteľne sa zranil. Okrem toho sa do šmyku dostali ďalšie dve vozidlá, a to nákladné vozidlo vezúce skupinu pracovníkov Montážneho závodu spojov v Nitre a motocyklista J. S., ktorý si po šmyku a pádu na vozovku znečistil uniformu.

Okresný súd postupoval nesprávne, keď konanie obvineného kvalifikoval len ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 odst. 1, 2 Tr. zák., čím postihol len jednu časť jeho konania, to je porušenie dôležitej povinnosti a nedbanlivosť, ktorou zapríčinil smrteľné zranenie J. M. Nehodnotil ale tú preukázanú skutočnosť, že na značne frekventovanej a olejom veľmi znečistenej vozovke (v dĺžke 57 m a šírke 6 m) vystavil všetkých účastníkov cestnej premávky všeobecnému nebezpečenstvu havárie. Takýmuto nebezpečenstvu boli preukázateľne vystavení všetci cestujúci v autobuse ČSAD, ktorý viedol J. Š., cestujúci v osobnom vozidle Škoda 100, pracovníci Montážneho závodu v Nitre a J. S., ktorý na olej znečistenej vozovke tiež dostal šmyk, s motocyklom sa prevrátil a len vďaka šťastnej náhode sa nezranil.

Obvinený svojim konaním, keď ako vodič neodstránil z vozovky rozliaty olej pochádzajúci z jeho vozidla, prípadne ostatných účastníkov cestnej premávky na nebezpečenstvo vhodným spôsobom neupozornil (§ 29 odst. 1, 2 vyhl. č. 100/1975 Zb.), nielenže porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho povolania, ktorú mu ukladá zákona, ale vytvoril také všeobecné nebezpečenstvo, že mnohí účastníci cestnej premávky boli jeho nezodpovedným konaním privedení do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti. Teda všeobecné nebezpečenstvo z jeho konania už bezprostredne a konkrétne hrozilo (šmyk autobusu plne obsadeného cestujúcimi, osobného motorového vozidla, nákladného auta, poškodeného J. M. a ďalšieho motocyklistu J. S.). Preto sa jeho konanie malo správne kvalifikovať ako trestný čin všeobecného ohrozenia podľa § 180 odst. 1, 2 písm. b) a odst. 3 písm. b) Tr. zák.